Raport z kontynuacji konsultacji społecznych, przeprowadzonych z inicjatywy Prezydenta Miasta Krakowa na podstawie Zarządzenia nr 2528/2009 z dnia 12.11.2009 r. przez Krakowski Holding Komunalny S.A. dotyczących budowy Zakładu Termicznego Przekształcania Odpadów w Krakowie.

EKOSPALARNIA KRAKÓW

Krakowski Holding Komunalny S.A.

Współpraca:

Wydział Strategii i Rozwoju Miasta Urzędu Miasta Krakowa
Biuro Prasowe Kancelarii Prezydenta Urzędu Miasta Krakowa

10 lutego 2010

KHK
Krakowski Holding Komunalny SA

SPIS TREŚCI:

Wstęp 4

1. Wprowadzenie do konsultacji społecznych dotyczących ZTPO 6

1.1. Konsultacje dotyczące ZTPO prowadzone przez KHK S.A. od listopada 2008 r. ... 6

1.2. Podstawa prawna przeprowadzonych konsultacji 8

1.3. Zakres konsultacji opisanych w raporcie 9

1.3.1. Postępowanie administracyjne w sprawie wydania decyzji o uwarunkowaniach środowiskowych dla budowy ZTPO 10

1.3.2. Informacje zawarte w Raporcie o Oddziaływaniu ZTPO na Środowisko 11

2. Przebieg konsultacji 15

2.1. Narzędzia dialogu społecznego wykorzystane podczas konsultacji społecznych 15

2.2. Spotkania przeprowadzone w ramach konsultacji 16

2.3. Publikacje w mediach na temat konsultacji 19

2.4. Informacje dostępne na stronach internetowych 21

2.4.1. Ankieta internetowa 22

2.4.2. Strona internetowa Ekospalarni 23

2.5. Materiały informacyjne udostępnione mieszkańcom podczas konsultacji 24

3. Główne kwestie będące przedmiotem zainteresowania społeczeństwa wraz z udzielonymi odpowiedziami 25

3.1. Zagrożenie powodziowe terenu inwestycji 25

3.2. Awarie – pożary, zakład o wysokim ryzyku wystąpienia awarii 26

3.3. Transport odpadów do ZTPO 27

3.4. Oddziaływanie ZTPO na środowisko 27

3.5. Oddziaływanie ZTPO na środowisko - efekt skumulowany z trasą S7 28

3.6. Emisja do powietrza 28

3.7. Wpływ na zdrowie ludzi 28

3.8. Oddziaływanie na obszary Natura 2000 28

3.9. Korytarze ekologiczne 28

3.10. Degradacja krajobrazu 28

3.11. Składowanie odpadów komunalnych oraz poprocesowych na terenie ZTPO 29

3.12. Żużle – problem ich zagospodarowania 29

3.13. Postępowanie kompensacyjne dla emisji pyłu 29
3.14. Realizacja Deklaracji Stron jako umowy społecznej oraz inwestycji kompensacyjnych 30
3.15. Architektura spalarni 31
Podsumowanie 33
Wnioski i rekomendacje 35
Załączniki 40

Wstęp

Na mocy Uchwały Nr LVI/710/08 z dnia 5 listopada 2008 r. Rada Miasta Krakowa powierzyła Krakowskiemu Holdingowi Komunalnemu S.A. (KHK S.A.) realizację zadania polegającego na: przygotowaniu, budowie i eksploatacji Zakładu Termicznego Przekształcania Odpadów w Krakowie będącego elementem projektu „Program Gospodarki Odpadami Komunalnymi w Krakowie". Projekt przewidujący również zakup pojemników do selektywnej zbiórki odpadów oraz prowadzenie konsultacji społecznych i akcji promocyjno – edukacyjnej, znajduje się na Liście Projektów Indywidualnych Programu Operacyjnego Infrastruktura i Środowisko 2007-2013 pod numerem 2.1-3. Są to projekty kluczowe dla rozwoju kraju, które mają zostać przyjęte w pierwszej kolejności do realizacji.

Z uwagi na to, że projekt będzie współfinansowany ze środków europejskich (Fundusz Spójności) objęty jest wsparciem doradczym w ramach inicjatywy JASPERS, realizowanym przez Komisję Europejską, przy pomocy Europejskiego Banku Inwestycyjnego i współudziale Europejskiego Banku Odbudowy i Rozwoju oraz podlega kontrolom ze strony tych instytucji. Celem projektu jest przyczynienie się do zapewnienia zgodności systemu gospodarki odpadami na obszarze realizacji Projektu z przepisami krajowymi i unijnymi, a jego wdrożenie przyczyni się do realizacji zasady zrównoważonego rozwoju, poprzez szeroko rozumiane ograniczanie zanieczyszczania środowiska.

W Krakowie jest budowany od wielu lat nowoczesny system gospodarki odpadami wykorzystujący infrastrukturę związaną z odzyskiem, recyklingiem i unieszkodliwianiem odpadów. Oparty jest on jednak wciąż na składowaniu odpadów, które zostało uznane przez Unię Europejską za najmniej przyjazne środowisku. Rada Miasta Krakowa podejmując uchwały w sprawie Planów Gospodarki Odpadami, Strategii Rozwoju Krakowa, Wieloletniego Planu Inwestycyjnego Miasta Krakowa na lata 2007-2016 określiła kierunki rozwoju tego systemu zgodnie m.in. z Krajowym i Wojewódzkim Planem Gospodarki Odpadami 2010 (KPGO i WPGO), według których zasadniczymi celami w gospodarce odpadami są selektywna zbiórka odpadów, budowa instalacji do odzysku materiałowego i energetycznego oraz ograniczenie składowania odpadów wyłącznie do odpadów przetworzonych. KPGO zaleca ponadto w aglomeracjach liczących powyżej 300 tysięcy mieszkańców stosowanie termicznych metod przekształcania odpadów. Dlatego aktualizacja Planu Gospodarki Odpadami dla Miasta Krakowa przyjęta Uchwałą Nr LXXVIII/999/09

Rady Miasta Krakowa z dnia 1 lipca 2009 r. przewiduje rozbudowę istniejącego do tej pory systemu gospodarki odpadami oraz budowę instalacji do termicznego przekształcania frakcji resztkowej zmieszanych odpadów komunalnych.

Zakład Termicznego Przekształcania Odpadów, wybudowany w oparciu o najlepsze dostępne techniki BAT (ang. Best Available Techniques), będzie końcowym elementem systemu gospodarki odpadami, dzięki któremu Kraków osiągnie polskie i europejskie standardy ochrony środowiska w zakresie gospodarowania odpadami. Powstanie nowoczesnego zakładu termicznie przekształcającego odpady komunalne ma dla miasta wieloraki wymiar. Kraków potrzebuje spalarni odpadów ponieważ jest to najlepszy sposób na zagospodarowanie zmieszanych odpadów komunalnych dla takiej aglomeracji przy wykorzystaniu cennej energii zawartej w odpadach uznawanej w znacznym stopniu za energię odnawialną. Tym samym Kraków może zyskać nowe źródło energii produkowanej w kogeneracji (zarówno elektrycznej, jak i cieplnej), zwiększając bezpieczeństwo energetyczne miasta.

Celem prowadzonych konsultacji społecznych jest m.in. zwiększenie poziomu wiedzy społeczeństwa o projekcie poprzez informowanie o każdym etapie inwestycji, proponowanych rozwiązaniach, planach i podejmowanych działaniach oraz umożliwienie składania pytań, uwag i propozycji dotyczących projektu. W związku z toczącymi się równolegle konsultacjami społecznymi w ramach postępowania administracyjnego w sprawie wydania decyzji o środowiskowych uwarunkowaniach realizacji ZTPO i wyłożeniem do publicznej wiadomości Raportu o Oddziaływaniu ZTPO na Środowisko (ROŚ), celem konsultacji społecznych było również poinformowanie mieszkańców o udostępnieniu ROŚ oraz o możliwości zgłaszania do niego wniosków i uwag.

Wszystkie powyższe działania mają na celu wyjaśnienie wątpliwości i obaw mieszkańców związanych z budową ZTPO oraz uzyskanie akceptacji jak największej części społeczeństwa dla realizacji inwestycji.

1. Wprowadzenie do konsultacji społecznych dotyczących ZTPO

Konsultacje opisane w niniejszym raporcie stanowią kolejny etap konsultacji, które Gmina Miejska Kraków prowadzi od wielu lat w zakresie budowy systemu gospodarki odpadami, a szczególnie powstania jego końcowego elementu jakim jest ZTPO. Dialog społeczny w sprawie budowy ZTPO oraz wyboru jego lokalizacji został rozpoczęty już na etapie realizacji opracowania pt. „Ocena strategiczna dla systemu gospodarki odpadami miasta Krakowa wraz z wyborem wariantów lokalizacji zakładu termicznego przekształcania odpadów komunalnych", powstałego w 2007 r. Do momentu powierzenia inwestycji KHK S.A., czyli do 5 listopada 2008 r., odbyło się kilkadziesiąt spotkań z mieszkańcami, radnymi Miasta i Dzielnic, organizacjami pozarządowymi, wiele debat eksperckich oraz konferencje w tym międzynarodowa Eko-Vis „Wykorzystywanie energii z zakładów termicznego przekształcania odpadów komunalnych w systemach ciepłowniczych i energetycznych". Wydarzeniom tym towarzyszyły kampanie promujące system gospodarki odpadami oraz liczne publikacje w mediach. W procesie dialogu społecznego w sprawie ZTPO istotne znaczenie miały również ustalenia Społecznego Forum Konsultacyjnego (SFK), który był cyklem debat odbywających się w okresie od 3 października do 12 grudnia 2009 r. z udziałem przedstawicieli mieszkańców Krakowa oraz ekspertów.

1.1. Konsultacje dotyczące ZTPO prowadzone przez KHK S.A. od listopada 2008 r.

Krakowski Holding Komunalny S.A. odpowiedzialny za przygotowanie, budowę i eksploatację Zakładu Termicznego Przekształcania Odpadów w Krakowie przywiązuje dużą wagę do konsultacji społecznych oraz działań edukacyjno-informacyjnych. Dlatego realizuje przyjętą od początku prowadzenia procesu inwestycyjnego zasadę otwartości w dialogu społecznym informując o szczegółach projektu, prowadząc program edukacji ekologicznej oraz konsultacji społecznych.

KHK S.A. przyjął, że proces dialogu społecznego w związku z budową ZTPO będzie prowadzony zarówno na etapie przygotowań, jak i podczas budowy ekospalarni. Natomiast po jej powstaniu już w budynku zakładu będzie działało Centrum Edukacyjno-Informacyjne pełniące rolę ośrodka wymiany informacji oraz edukacji.

Działania KHK S.A. prowadzone w obszarze dialogu społecznego znacznie wykraczały poza obszar wymaganych prawem konsultacji społecznych. KHK S.A.

zorganizował kilkadziesiąt spotkań z udziałem mieszkańców, Radnych Miasta i Dzielnic, organizacji pozarządowych, a także debaty z udziałem najlepszych ekspertów z zakresu gospodarki odpadami z Polski i Europy, wyjazdy studyjne mieszkańców do Niemiec i Szwecji oraz międzynarodowe konferencje „Eko-Vis" poświęcone nowoczesnym rozwiązaniom w gospodarce odpadami, w tym termicznemu przekształcaniu odpadów. KHK S.A. otworzył 25 listopada trzy punkty konsultacyjne w dzielnicach, gdzie znajdowały się potencjalne lokalizacje ZTPO. Po wskazaniu przez Prezydenta Miasta Krakowa lokalizacji przy ul. Giedroycia w Nowej Hucie, dwa punkty zakończyły działalność, a trzeci znajdujący się w Dzielnicy XVIII w siedzibie Miejskiego Ośrodka Wspierania Inicjatyw Społecznych (MOWIS) będzie działał do momentu uruchomienia ekospalarni. Podczas dyżurów można w nim uzyskać informacje m.in. na temat projektu budowy ZTPO i przyszłego funkcjonowania zakładu. Przez cały czas KHK S.A. współpracuje ze szkołami, organizacjami pozarządowymi w tym ekologicznymi, a także uczestniczy w imprezach typu np. Dni Ziemi, Święto Miasta Krakowa, podczas których informuje mieszkańców o prowadzonym projekcie. Ponadto na bieżąco udziela informacji mediom zarówno lokalnym jak i ogólnopolskim.

W opisywanym okresie bardzo istotnym wydarzeniem w prowadzonym procesie dialogu społecznego stało się podpisanie przez przedstawicieli władz miasta i społeczności Nowej Huty „Deklaracji Stron, jako umowy społecznej" (Załącznik nr 9) gwarantującej realizację ponad 50 inwestycji na terenie Dzielnicy XVIII Nowa Huta, poprawiających jakość życia w tej części miasta. Objęły one m.in. infrastrukturę drogową (modernizacja ulic, budowa chodników, parkingów itp.), zieleńce, obiekty sportowe i rekreacyjne, budowę sieci kanalizacyjnej i wodociągowej. Ponadto mieszkający w najbliższym sąsiedztwie ZTPO będą korzystać z tańszej energii oraz niższych opłat za wywóz śmieci.

Dialog społeczny, zaproponowanie programu rekompensat, a przede wszystkim podpisanie umowy społecznej przyniosło efekty w postaci wzrostu poparcia mieszkańców dla budowy ZTPO. Jak wskazują wyniki badań opinii publicznej „Usługi komunalne w opiniach i budżetach mieszkańców Krakowa" przeprowadzane cyklicznie przez KHK S.A. postawa mieszkańców odpowiadających m.in. na pytania dotyczące budowy spalarni odpadów ewoluuje w kierunku akceptacji inwestycji, przy czym znaczącej modyfikacji uległo stanowisko społeczności lokalnej w przedmiocie zgody na lokalizację ZTPO na terenie własnej dzielnicy. W ostatniej edycji badań przeprowadzonych w czerwcu 2009 r. 91,5% ankietowanych krakowian zdecydowanych co do opinii w sprawie spalarni zaakceptowało jej

budowę (w 2008 r. było to 86%), a 59% z nich zgodziłoby się, by spalarnia powstała w ich dzielnicy (w 2008 r. było to 51,7%). Aż 79% badanych stwierdziło, iż budowa ekospalarni poprawi stan środowiska[1].

1.2. Podstawa prawna przeprowadzonych konsultacji

Konsultacje przeprowadzono na podstawie:

- art. 5a w zw. z art. 30 ust. 1 i 33 ust. 3 ustawy z dnia 8 marca 1990 r. o samorządzie gminnym (tekst jednolity Dz. U. z 2001 r., nr 142, poz. 1591 z późn. zm.);
- § 4 ust. 1 lit. a) i ust. 2 Zasad i trybu przeprowadzenia konsultacji społecznych inwestycji i projektów miejskich w Gminie Miejskiej Kraków, stanowiących załącznik do Uchwały nr XLI/502/08 Rady Miasta Krakowa z dnia 23 kwietnia 2008 r. w sprawie zasad i trybu przeprowadzania konsultacji z mieszkańcami Gminy Miejskiej Kraków przy realizacji inwestycji i projektów miejskich (z późn. zm.);
- § 2 uchwały Nr LVI/710/08 Rady Miasta Krakowa z dnia 5 listopada 2008 r. w sprawie zmiany uchwały Nr LV/488/96 Rady Miasta Krakowa z dnia 10 lipca 1996 r. w sprawie powołania KRAKOWSKIEGO HOLDINGU KOMUNALNEGO Spółki Akcyjnej zmienionej uchwałą Nr LXXVI/736/97 Rady Miasta Krakowa z dnia 9 kwietnia 1997 r. oraz w sprawie powierzenia Krakowskiemu Holdingowi Komunalnemu Spółka Akcyjna realizacji Zakładu Termicznego Przekształcania Odpadów w Krakowie;
- ustawy z dnia 3 października 2008 r. o udostępnianiu informacji o środowisku i jego ochronie, udziale społeczeństwa w ochronie środowiska oraz o ocenach oddziaływania na środowisko (Dz. U. z 2008 r., nr 199, poz. 1227 z późn. zm.);
- art. 74 Konstytucji RP: „Każdy ma prawo do informacji o stanie i ochronie środowiska";
- Dyrektywy 2003/35/WE Parlamentu Europejskiego i Rady z dnia 26 maja 2003 r. przewidującej udział społeczeństwa w odniesieniu do sporządzania niektórych planów i programów w zakresie ochrony środowiska oraz zmieniająca w odniesieniu do udziału społeczeństwa i dostępu do wymiaru sprawiedliwości dyrektywy Rady 85/337/EWG i 96/61/WE;

1 Usługi komunalne w opiniach i budżetach mieszkańców Krakowa- edycja 2009 - Raport z badań społecznych wykonany przez Market Side Sp. z o.o. na zlecenie Krakowskiego Holdingu Komunalnego S.A.

- Konwencji o dostępie do informacji, udziale społeczeństwa w podejmowaniu decyzji oraz dostępie do sprawiedliwości w sprawach dotyczących środowiska, sporządzonej w Aarhus dnia 25. czerwca 1998 r.;
- Dyrektywy 2003/4/WE Parlamentu Europejskiego i Rady z dnia 28 stycznia 2003 r. w sprawie publicznego dostępu do informacji dotyczących środowiska i uchylającej dyrektywę Rady 90/313/EWG;
- Dyrektywy Rady 85/337/EWG z dnia 27czerwca 1985 r. w sprawie oceny skutków niektórych publicznych i prywatnych przedsięwzięć dla środowiska.

1.3. Zakres konsultacji opisanych w raporcie

Na podstawie Zarządzenia nr 2528/2009 z dnia 12 listopada 2009 roku w sprawie kontynuowania konsultacji społecznych z inicjatywy Prezydenta Miasta Krakowa dotyczących budowy Zakładu Termicznego Przekształcania Odpadów Komunalnych w Krakowie (Załącznik nr 1) w dniach od 12 listopada do 11 grudnia 2009 r. przeprowadzone zostały konsultacje społeczne dotyczące budowy ZTPO w Krakowie przy ul. Giedroycia, które objęły dzielnicę XVIII. Stanowiły one kontynuację konsultacji społecznych prowadzonych na podstawie zarządzenia nr 302/2009 Prezydenta Miasta Krakowa z dnia 20 lutego 2009 r. w sprawie powołania Zespołu zadaniowego ds. przygotowania zakresu i harmonogramu realizacji przedsięwzięć na terenie dzielnicy XVIII oraz przygotowania projektu umowy społecznej dotyczącej realizacji Zakładu Termicznego Przekształcania Odpadów Komunalnych.

Konsultacje odbywały się równolegle z konsultacjami społecznymi w ramach postępowania administracyjnego prowadzonego przez Wydział Kształtowania Środowiska Urzędu Miasta Krakowa w imieniu Prezydenta Miasta Krakowa w sprawie wydania decyzji o środowiskowych uwarunkowaniach dla przedsięwzięcia pod nazwą „Budowa Zakładu Termicznego Przekształcania Odpadów przy ul. Giedroycia w Krakowie" (zgodnie z ww. ustawą z dnia 3 października 2008 r.). Celem konsultacji społecznych było poinformowanie mieszkańców o planowanej inwestycji i udostępnieniu Raportu o Oddziaływaniu ZTPO na Środowisko, który był załącznikiem do wniosku o wydanie decyzji środowiskowej, a także możliwości zgłaszania wniosków i uwag oraz zebranie opinii mieszkańców dotyczących planowanego przedsięwzięcia opisanego w raporcie.

Za przeprowadzenie kolejnego etapu konsultacji społecznych i koordynację działań odpowiedzialny był Krakowski Holding Komunalny S.A.. Jednostkami wspomagającymi były komórki organizacyjne Urzędu Miasta Krakowa: Wydział Strategii i Rozwoju Miasta Urzędu Miasta Krakowa (UMK) w zakresie miejskiego serwisu internetowego Dialog Społeczny oraz Biuro Prasowe Kancelarii Prezydenta w zakresie obsługi medialnej w ramach serwisu prasowego UMK i serwisu informacyjnego Magiczny Kraków oraz publikacji informacji dotyczących konsultacji społecznych w periodyku KRAKÓW.PL.

1.3.1. Postępowanie administracyjne w sprawie wydania decyzji o uwarunkowaniach środowiskowych dla budowy ZTPO

7 października 2009 roku Krakowski Holding Komunalny S.A. złożył w Wydziale Kształtowania Środowiska UMK Wniosek o wydanie decyzji środowiskowej dla budowy Zakładu Termicznego Przekształcania Odpadów w Krakowie przy ul. Giedroycia. Załącznikiem do wniosku był Raport o oddziaływaniu przedsięwzięcia na środowisko. W ramach procedury administracyjnej Raport został wyłożony 6 listopada do publicznej wiadomości. Wszyscy zainteresowani mogli zgłaszać swoje uwagi do Raportu do ww. wydziału (pisemnie, ustnie lub drogą elektroniczną) do 27 listopada 2009 r. (przez okres 21 dni zgodnie z ustawą z dnia 3 października 2008 r. o udostępnianiu informacji o środowisku i jego ochronie, udziale społeczeństwa w ochronie środowiska oraz o ocenach oddziaływania na środowisko; Dz.U.2008 r. nr 199, poz. 1227 z późn. zm.) oraz dodatkowo podczas Rozprawy Administracyjnej w dniu 30 listopada 2009 r. Z treścią raportu można było się zapoznać w siedzibie Wydziału Kształtowania Środowiska UMK oraz na stronie internetowej www.ekospalarnia.krakow.pl.

Mieszkańcy oraz strony postępowania podczas wyłożenia Raportu do publicznej wiadomości zadawali pytania oraz przedstawili pisemnie uwagi i wnioski. Wszystkie z nich, które zostały zgłoszone w trakcie postępowania administracyjnego związanego z wydaniem decyzji o uwarunkowaniach środowiskowych, zostaną omówione w uzasadnieniu decyzji. W związku z powyższym Wydział Kształtowania Środowiska UMK wezwał KHK S.A. do udzielenia wyjaśnień. Stosowny dokument jest obecnie opracowywany i zostanie przekazany do organu prowadzącego postępowanie.

1.3.2. Informacje zawarte w Raporcie o Oddziaływaniu ZTPO na Środowisko

Raport o Oddziaływaniu na Środowisko (ROŚ) stanowi podstawę do wydania decyzji o środowiskowych uwarunkowaniach (dalej: decyzja środowiskowa). Raport dla ZTPO zawiera szczegółowy opis inwestycji spełniającej wymagania BAT (ang. Best Available Techniques - najlepszych dostępnych technik) i gwarantującej zachowanie najwyższych standardów ochrony środowiska oraz informacje o jej wpływie na środowisko (m.in. na jakość powietrza i wód, rośliny, zwierzęta) i ludzi.

Zgodnie z definicją zawartą w ustawie - Prawo ochrony środowiska – „najlepsze dostępne techniki" oznaczają najbardziej efektywny oraz zaawansowany poziom rozwoju technologii i metod prowadzenia danej działalności, wykorzystywany jako podstawa ustalania granicznych wielkości emisyjnych, mających na celu eliminowanie emisji, lub jeżeli nie jest to praktycznie możliwe, ograniczanie emisji i wpływu na środowisko jako całość, z tym, że technika oznacza zarówno stosowaną technologię, jak i sposób, w jaki dana instalacja jest projektowana, wykonywana, eksploatowana oraz likwidowana.

Uzyskanie decyzji środowiskowej pozwoli inwestorowi - KHK S.A. - ubiegać się o dofinansowanie ze środków Unii Europejskiej oraz o wydanie decyzji o lokalizacji inwestycji celu publicznego, a następnie o pozwolenie na budowę. Do jej wydania niezbędna jest opinia Państwowego Powiatowego Inspektora Sanitarnego (PPIS) oraz uzgodnienie Regionalnej Dyrekcji Ochrony Środowiska (RDOŚ). PPIS wydał już pozytywną opinię natomiast RDOŚ skierowała raport do Krajowej Komisji ds. Ocen Oddziaływania na Środowisko, która jest organem doradczym i czeka na jej stanowisko w sprawie tego dokumentu.

Najważniejsze części Raportu o Oddziaływaniu ZTPO na Środowisko są poświęcone:

- opisowi przedsięwzięcia,
- analizie wariantów technologicznych,
- analizie wariantów lokalizacyjnych,
- przewidywanemu oddziaływaniu na środowisko.

Opis przedsięwzięcia zawiera informacje na temat:

- zgodności z prawem polskim i Unii Europejskiej,

- zgodności z dokumentami strategicznymi województwa małopolskiego i Gminy Miejskiej Kraków,
- analizy lokalizacji pod kątem istniejącej i planowanej infrastruktury techniczno-inżynieryjnej,
- skali i rodzaju przewidywanych oddziaływań,
- charakterystyki proponowanych technologii.

W ROŚ dokonano porównania dwóch metod przekształcania odpadów na poziomie całego systemu gospodarki odpadami Miasta Krakowa:

- mechaniczno-biologicznej,
- termicznej.

Powyższe warianty poddano analizie m.in. ze względu na:

- oddziaływanie na środowisko,
- szacunkowe koszty,
- przewidywany efekt ekologiczny.

Na podstawie przeprowadzonej analizy oraz biorąc pod uwagę:

- prognozowane ilości odpadów,
- skład morfologiczny odpadów,
- wymogi prawne i tendencje przewidujące zakaz składowania odpadów nieprzetworzonych lub o określonej wartości opałowej,
- brak miejsc pod lokalizację nowych składowisk odpadów,
- brak stałych rynków zbytu dla odpadów przetworzonych na drodze biologicznej,

wskazano za najbardziej racjonalny dla Miasta Krakowa wybór opcji zakładającej rozwój selektywnego zbierania odpadów z wiodącą technologią termicznego przekształcania pozostałych odpadów zmieszanych z odzyskiem energii.

Poza tym Raport o Oddziaływaniu ZTPO na Środowisko zawiera:

- porównanie wybranej technologii z najlepszymi dostępnymi technikami (BAT),
- analizę możliwych konfliktów społecznych związanych z powstaniem inwestycji,

- opis w jaki sposób będzie monitorowane oddziaływanie ZTPO na środowisko,
- streszczenie w języku niespecjalistycznym, które umożliwia łatwe przyswojenie zawartości raportu.

ROŚ wskazuje realizację Zakładu Termicznego Przekształcania Odpadów jako optymalne rozwiązanie dla systemu gospodarki odpadami w Krakowie ponieważ wybrana technologia:

- spełnia wymagania BAT (najlepszych dostępnych technik) i gwarantuje zachowanie najwyższych standardów ochrony środowiska,
- jest zweryfikowana i sprawdzona pod względem technicznym i ekonomicznym w setkach instalacji w aglomeracjach europejskich,
- zapewnia maksymalne wykorzystanie energii zawartej w odpadach do produkcji energii cieplnej i elektrycznej.

Ponadto zastosowanie metody termicznego przekształcania odpadów:

- zapewni redukcję masy wprowadzanych odpadów >90%,
- umożliwi spełnienie warunków dyrektywy 1999/31/WE dotyczącej ograniczania składowania odpadów ulegających biodegradacji,
- umożliwi spełnienie warunków dyrektywy 94/62/WE w sprawie opakowań i odpadów opakowaniowych,
- pozwoli na produkcję energii z odpadów, uznanych dyrektywą przyjętą przez Parlament Europejski 17 czerwca 2008 r. za potencjalne surowce energetyczne, których spalanie jest jednym ze wspieranych przez UE sposobów wykorzystania odpadów,
- pozwoli na produkcję energii w kogeneracji spełniając warunki dyrektywy 2004/8/WE w sprawie wspierania kogeneracji w oparciu o zapotrzebowanie na ciepło użytkowe na rynku wewnętrznym energii,
- przyczyni się do zmniejszenia emisji CO_2,
- zapewni ponowne wykorzystanie odpadów poprocesowych tj. żużli jako materiału w drogownictwie oraz odzysk metali żelaznych i nieżelaznych,
- pozwoli na kompleksowe rozwiązanie kwestii unieszkodliwiania odpadów komunalnych różnego rodzaju.

Oddziaływanie ZTPO na środowisko zostało przeanalizowane w ROŚ zarówno w fazie realizacji jak i eksploatacji oraz likwidacji inwestycji. Raport opisuje również przewidywane skutki dla środowiska w przypadku, gdy ekospalarnia nie zostanie wybudowana. Wykonane obliczenia wykazują dotrzymanie standardów emisji i jakości powietrza podczas funkcjonowania ZTPO. W celu potwierdzenia trafności wyboru systemu oczyszczania spalin, oprócz rekomendowania go przez dokumenty BAT, przeanalizowano te same rozwiązania technologiczne oraz ten sam system oczyszczania spalin w ponad 30 obiektach spełniających standardy emisyjne.

Analiza opcji dla całego systemu gospodarki odpadami wykazała, że budowa Zakładu Termicznego Przekształcania Odpadów w Krakowie z odzyskiem energii jest najlepszym rozwiązaniem warunkującym dalszy rozwój Miasta przy osiągnięciu standardów ekologicznych i prawnych wymaganych przez Unię Europejską i pozwoli na dorównanie w tym zakresie aglomeracjom europejskim. ZTPO będzie elementem uzupełniającym i domykającym system, który umożliwi osiągnięcie wymaganych prawem limitów.

2. Przebieg konsultacji

2.1. Narzędzia dialogu społecznego wykorzystane podczas konsultacji społecznych

Konsultacje społeczne prowadzone były m.in. za pomocą następujących instrumentów dialogu społecznego:

- umieszczania informacji i konsultacji na platformie internetowej Dialog Społeczny oraz www.ekospalarnia.krakow.pl z wykorzystaniem narzędzi interaktywnych: forum i ankiety elektronicznej;
- umieszczania informacji w serwisie informacyjnym „Magiczny Kraków" oraz w Biuletynie Informacji Publicznej;
- publikacji informacji w periodyku KRAKÓW.PL;
- umieszczania informacji w lokalnych periodykach: „Informator Rady i Zarządu Dzielnicy XVIII Nowa Huta" oraz „Głos Tygodnik Nowohucki;
- spotkań z mieszkańcami Dzielnicy XVIII w gronie ekspertów i członków RD XVIII;
- umieszczania informacji w prasie lokalnej, radio i telewizji;
- rozprowadzania materiałów informacyjnych w postaci broszur i ulotek;
- rozesłania listu Prezydenta Miasta Krakowa zapraszającego do udziału w konsultacjach wraz z ulotką informacyjną;
- przekazywania na bieżąco informacji do mediów, m.in. podczas konferencji prasowych;
- udzielania informacji w punkcie konsultacyjno-informacyjnym działającym w Miejskim Ośrodku Wspierania Inicjatyw Społecznych (budynek NOT), os. Centrum C 10, pokój nr 1;
- spotkań edukacyjnych, w tym spotkań z młodzieżą.

Do mieszkańców dzielnicy XVIII Nowa Huta została dostarczona (poprzez skrzynki pocztowe) ulotka informująca o przekazaniu do wiadomości publicznej ROŚ i możliwości zgłaszania uwag i wniosków. Zawierała także zaproszenie Prezydenta Miasta Krakowa do wzięcia udziału w spotkaniach konsultacyjnych. Zawierała ona informacje dotyczące systemu gospodarki odpadami w Krakowie i funkcjonowania ZTPO oraz harmonogram konsultacji społecznych.

Konsultacje społeczne rozpoczął 17 listopada 2009 r. czat na portalu „Magiczny Kraków" z ekspertami: dr Zbigniewem Grabowskim ekspertem z zakresu gospodarki odpadami z Politechniki Krakowskiej (PK) oraz dr Marcinem Pchałkiem konsultantem prawa ochrony środowiska (zapis czatu stanowi Załącznik nr 2) a zakończyły spotkania w dniach 7 grudnia z mieszkańcami Chałupek, Branic i Kujaw oraz 10 grudnia 2009 r. z młodzieżą w VII Liceum Ogólnokształcącym im. Zofii Nałkowskiej.

2.2. Spotkania przeprowadzone w ramach konsultacji

10.11.2009 r. – konferencja prasowa, podczas której poinformowano o udostępnieniu do wiadomości publicznej Raportu o Oddziaływaniu ZTPO na Środowisko oraz możliwości złożenia uwag i wniosków, zaprezentowano Raport o Oddziaływaniu ZTPO na Środowisko, omówiono procedurę postępowania w sprawie wydania decyzji o środowiskowych uwarunkowaniach dla przedsięwzięcia oraz poinformowano o rozpoczynającym się kolejnym etapie konsultacji społecznych.

19.11, 26.11, 3.12 i **10.12.2009 r.** – dyżury w Punkcie Konsultacyjnym w dzielnicy XVIII Nowa Huta mieszczącym się w siedzibie Miejskiego Ośrodka Wspierania Inicjatyw Społecznych (budynek NOT, os. Centrum C 10, parter, pokój nr 1), podczas których można było uzyskać informacje na temat funkcjonowania ZTPO oraz innych zakładów tego typu na świecie, a także pozostałych elementów systemu gospodarki odpadami w Krakowie. Ponadto prezentowano Raport o Oddziaływaniu ZTPO na Środowisko, informowano o jego udostępnieniu do wiadomości publicznej oraz możliwości składania uwag i wniosków a także omawiano procedurę postępowania w sprawie wydania decyzji o środowiskowych uwarunkowaniach dla przedsięwzięcia. Punkty konsultacyjne odwiedziło kilkanaście osób.

23.11.2009 r. – spotkanie w Ośrodku Kultury im. C.K. Norwida w ramach programu „Edukacja Ekologiczna – tworzenie nowych wzorców zachowań mieszkańców Nowej Huty". W spotkaniu ze stowarzyszeniami i organizacjami z terenu Nowej Huty wzięli udział przedstawiciele KHK S.A., Zarządu Infrastruktury Komunalnej i Transportu (ZIKiT), Miejskiego Przedsiębiorstwa Oczyszczania (MPO) oraz eksperci gospodarki odpadami (m.in. z zakresu termicznego przekształcania odpadów) i ochrony środowiska. W spotkaniu uczestniczyło ok. 40 osób.

24.11 i **3.12.2009 r.** – dyżury w siedzibie Rady Dzielnicy XVIII, podczas których mieszkańcy i Radni dzielnicy zapoznali się z prezentacją na temat Raportu o Oddziaływaniu ZTPO na Środowisko oraz realizacją zapisów Deklaracji Stron jako umowy społecznej, w tym inwestycji na terenie Nowej Huty towarzyszących budowie ZTPO. Podczas dyżurów siedzibę RD XVIII odwiedziło kilkunastu mieszkańców, na których pytania odpowiadali eksperci i przedstawiciele KHK S.A..

26.11.2009 r. – spotkanie w Nowohuckim Centrum Kultury (NCK) z mieszkańcami Dzielnicy XVIII. Spotkanie prowadził prof. dr hab. Zbigniew Nęcki z Katedry Negocjacji Instytutu Ekonomii i Zarządzania Wydziału Zarządzania i Komunikacji Uniwersytetu Jagiellońskiego. Na pytania mieszkańców dotyczące Raportu o Oddziaływaniu ZTPO na Środowisko i inwestycji kompensacyjnych odpowiadali: autorzy raportu, eksperci (m.in. dr hab. inż. Janusz Mikuła prof. PK, Józef Neterowicz), Radni Dzielnicy XVIII, przedstawiciele Urzędu Miasta Krakowa (m.in. Wydziału Bezpieczeństwa i Zarządzania Kryzysowego), Regionalnego Zarządu Gospodarki Wodnej oraz KHK S.A. W spotkaniu uczestniczyło ok. 50 osób.

30.11.2009 r. – w Nowohuckim Centrum Kultury odbyła się Rozprawa Administracyjna prowadzona przez Wydział Kształtowania Środowiska Urzędu Miasta Krakowa. W rozprawie wzięli udział: mieszkańcy, strony postępowania, autorzy Raportu o Oddziaływaniu ZTPO na Środowisko, eksperci (m.in. z zakresu gospodarki odpadami a w szczególności termicznego przekształcania odpadów, ochrony środowiska, emisji pyłów i gazów) oraz przedstawiciele Państwowego Powiatowego Inspektoratu Sanitarnego, Wydziału Bezpieczeństwa i Zarządzania Kryzysowego UMK, KHK S.A. ZIKiT i MPO. Podczas rozprawy zarówno strony postępowania jak i mieszkańcy mieli możliwość zgłaszania wniosków i uwag dotyczących treści ROŚ i postępowania w sprawie oceny oddziaływania na środowisko. Zgłoszone uwagi zostaną omówione w uzasadnieniu do decyzji środowiskowej. Najczęściej podnoszonymi przez mieszkańców kwestiami było m.in. funkcjonowanie ZTPO, wpływ zakładu na środowisko a w szczególności emisja do powietrza, bezpieczeństwo powodziowe oraz transport odpadów. W rozprawie uczestniczyło ok. 150 osób.

7.12.2009 r. – spotkanie z mieszkańcami Chałupek, Branic i Kujaw. Spotkanie odbyło się w Domu Kultury Karino przy ul. Truskawkowej. Udział wzięli Radni Dzielnicy XVIII i przedstawiciele KHK S.A. Tematem dyskusji było funkcjonowanie ZTPO i jego oddziaływanie na środowisko oraz inwestycje na terenie Nowej Huty towarzyszące budowie ZTPO. W spotkaniu uczestniczyło ok. 60 osób.

10.12.2009 r. – spotkanie z młodzieżą w auli VII Liceum Ogólnokształcącego im. Zofii Nałkowskiej przy ul. Skarbińskiego 5 w Krakowie dotyczące systemu gospodarki odpadami w Krakowie oraz budowy Zakładu Termicznego Przekształcania Odpadów. Na pytania uczniów odpowiadali przedstawiciele Rady Dzielnicy XVIII oraz KHK S.A. i ZIKiT.

- Spotkaniom w Nowohuckim Centrum Kultury, w dniach 26-30 listopada 2009 r., towarzyszyła wystawa „Kraków, mamy problem ..." obrazująca gospodarkę odpadami w Krakowie oraz wystawa KHK S.A. przedstawiająca zakłady termicznego przekształcania odpadów z Niemiec i Szwecji. W czasie spotkań prezentowano również film pt. „Ekospalarnia Kraków" (Załącznik nr 10).

- Podczas spotkań, które odbyły się w ramach kontynuacji konsultacji społecznych, najczęściej zadawane przez mieszkańców pytania dotyczyły przede wszystkim wpływu ZTPO na środowisko a w szczególności emisji do powietrza, bezpieczeństwa powodziowego terenu przy ul. Giedroycia, tras dowozu odpadów do ZTPO oraz zasad funkcjonowania zakładu.

- Ponadto w ramach współpracy KHK S.A. z Pracownią Ekologiczną Ośrodka Kultury im. C. K. Norwida (OKN) zrealizowane zostały zadania w postaci dwóch projektów „Czysty Kraków 2049" oraz „Najmłodsi wiedzą jak" w okresie od 16 listopada do 31 grudnia 2009 roku.
  Przedmiotem obu programów była wspólna edukacja ekologiczna dotycząca projektu budowy Zakładu Termicznego Przekształcania Odpadów w Krakowie dla potrzeb systemu gospodarki odpadami komunalnymi, obejmująca młodzież szkół ponadpodstawowych i dzieci z przedszkoli na terenie Dzielnicy XVIII.

Prezentacje projektu „Czysty Kraków 2049" wraz z projekcjami krótkich filmów ekologicznych (w tym o ZTPO), były przedstawiane także szkołom uczestniczącym w innych zajęciach na terenie Ośrodka Kultury im. C. K. Norwida. O wspólnej akcji informowały plakaty, które zostały rozwieszone na terenie Ośrodka i innych instytucji kultury i edukacji w Nowej Hucie.

- Dodatkowo **4 grudnia 2009** r. odbyła się kolejna debata z cyklu „Młodzież ma głos" współorganizowana z Małopolskim Centrum Edukacji „MEC". Spotkanie miało miejsce w XII Liceum Ogólnokształcącym na os. Kolorowym 29a i dotyczyło budowy Zakładu Termicznego Przekształcania Odpadów oraz systemu gospodarki odpadami w Krakowie. W spotkaniu z uczniami udział wzięli przedstawiciele Wydziału Kształtowania Środowiska UMK; „MEC"; Rady Dzielnicy XVIII oraz KHK S.A.

- W dniu **17 grudnia 2009** r. odbyła się konferencja prasowa podsumowująca konsultacje społeczne zainicjowane przez Prezydenta Miasta Krakowa dotyczące budowy ZTPO, podczas której przedstawiono również dotychczasowy przebieg postępowania administracyjnego w sprawie uzyskania Decyzji o uwarunkowaniach środowiskowych dla ZTPO.

Kwestie poruszane przez uczestników ww. spotkań wraz z udzielonymi odpowiedziami zamieszczono w p. 3 niniejszego raportu.

2.3. Publikacje w mediach na temat konsultacji

Konsultacjom społecznym towarzyszyły działania promocyjno-informacyjne obejmujące prasę, radio, telewizję oraz portale internetowe.

Informacje na temat Zakładu Termicznego Przekształcania Odpadów w Krakowie, udostępnienia do wiadomości publicznej Raportu o Oddziaływaniu ZTPO na Środowisko oraz możliwości złożenia uwag i wniosków, a także prowadzonych konsultacji społecznych były publikowane w okresie 6.11.-18.12.2009 r. czyli od dnia wyłożenia do wiadomości publicznej raportu do konferencji prasowej, na której podsumowano kolejny etap konsultacji społecznych zainicjowanych przez Prezydenta Miasta Krakowa.

Wykaz ogłoszeń i publikacji, które ukazały się w mediach w tym okresie przedstawiono poniżej (kopie w Załączniku nr 3):

9.11.2009 – publikacja, Dziennik Polski dodatek lokalny;

10.11.2009 – informacja w TVP Kraków i Radio Kraków;

10-11.11.2009 – publikacja, Polska Gazeta Krakowska;

12.11.2009 – publikacja, Dziennik Polski dodatek lokalny;

12.11.2009 – portal Moje Miasto (www.mmkrakow.pl);

13.11.2009 – publikacja, Głos Tygodnik Nowohucki;

19.11.2009 - publikacja Dziennik Polski dodatek lokalny;

20.11.2009 – ogłoszenie o konsultacjach, Głos Tygodnik Nowohucki;

21-22.11.2009 – ogłoszenie o konsultacjach, Gazeta Wyborcza dodatek lokalny;

24.11.2009 – publikacja, Dziennik Polski dodatek lokalny;

25.11.2009 – publikacja, bezpłatny dwutygodnik miejski KRAKÓW.PL;

25.11.2009 – publikacja, Dziennik Polski dodatek specjalny;

26.11.2009 – informacja w Kronice Krakowskiej;

27.11.2009 – publikacja, Dziennik Polski dodatek lokalny;

27.11.2009 – publikacja, Gazeta Krakowska;

27.11.2009 – ogłoszenie o konsultacjach, Głos Tygodnik Nowohucki;

28.11.2009 – publikacja Dziennik Polski dodatek lokalny;

30.11.2009 – informacja w Kronice Krakowskiej;

01.12.2009 – publikacja, Dziennik Polski dodatek lokalny;

03.12.2009 – publikacja, Dziennik Polski dodatek lokalny;

07.12.2009 – www.odpady.net.pl;

09.12.2009 – publikacja, bezpłatny dwutygodnik miejski KRAKÓW.PL;

11.12.2009 – publikacja, Głos Tygodnik Nowohucki;

18.12.2009 – publikacja, Gazeta Wyborcza dodatek lokalny;

18.12.2009 – publikacja, Dziennik Polski dodatek lokalny;

I kw.2010 – publikacja, kwartalnik „Informator Rady i Zarządu Dzielnicy XVIII Nowa Huta".

2.4. Informacje dostępne na stronach internetowych

W czasie konsultacji na stronach internetowych: www.ekospalarnia.krakow.pl, www.dialogspoleczny.krakow.pl, www.krakow.pl zamieszczono informacje o udostępnieniu do publicznego wglądu Raportu o Oddziaływaniu ZTPO w na Środowisko, możliwości i miejscu składania uwag, rozpoczęciu konsultacji oraz czasie ich trwania, jednostce prowadzącej konsultacje oraz planowanym przebiegu konsultacji wraz ze szczegółowym harmonogramem. Powyższe informacje zamieszczono również w Biuletynie Informacji Publicznej Urzędu Miasta Krakowa.

Ponadto uruchomiono forum internetowe w celu zbierania opinii i poglądów na temat konsultowanego przedsięwzięcia. Mieszkańcy mieli również możliwość przesyłania pytań na e-mail: informacja@ekospalarnia.krakow.pl oraz poprzez serwis internetowy www.dialogspoleczny.krakow.pl.

2.4.1. Ankieta internetowa

Poprzez serwis internetowy www.dialogspoleczny.krakow.pl przeprowadzono w dniach 7-14 grudnia 2009 r. ankietę internetową na temat konsultowanej inwestycji. Nadesłano 20 prawidłowo wypełnionych ankiet. Pytania oraz wyniki ankiety zaprezentowano poniżej:

1. W Krakowie produkuje się coraz większą ilość odpadów komunalnych. Obecnie składowane są one na wysypisku Barycz, którego pojemność wystarczy Krakowowi do ok. 2016 roku. Jak Pan(i) sądzi, czy w tej sytuacji oraz wobec nakazu UE ograniczenia składowania odpadów, uzasadniona jest budowa Zakładu Termicznego Przekształcania Odpadów (ZTPO) w Krakowie?
   - Tak - 80%
   - Nie - 15%
   - Nie mam zdania – 5%
2. Spalarnia odpadów będzie spełniać wszystkie wymagane normy, w tym ochrony środowiska, a jej działanie będzie nieustannie monitorowane, czy w związku z tym zgodzi się Pan(i) na jej budowę w Pana(i) dzielnicy?
   - Tak - 60%
   - Nie - 30%
   - Nie mam zdania – 10%
3. Czy Pan(i) wie, że krakowska spalarnia wykorzystując odpady jako paliwo, będzie produkowała energię elektryczną i cieplną na potrzeby Miasta Krakowa?
   - Tak - 85%
   - Nie - 15%

4. Czy Pan(i) wie, że energia produkowana z odpadów w krakowskiej spalarni będzie uznawana w znacznej części za tzw. „energię zieloną" (ze źródeł odnawialnych)?
   - Tak - 60%
   - Nie - 40%

5. Czy Pan(i) wie, że w ramach „Programu gospodarki odpadami komunalnymi w Krakowie" oprócz budowy spalarni odpadów planowany jest również m.in. zakup ok. 400 gniazd tzw. dzwonów do selektywnej zbiórki odpadów?
   - Tak - 35%
   - Nie - 65%

6. Czy Pan(i) wie, że budowie spalarni odpadów towarzyszy realizacja ponad 50 inwestycji obejmujących m.in. infrastrukturę drogową, obiekty rekreacyjne i sportowe, budowę sieci wodociągowej i kanalizacyjnej, powstanie Centrum Edukacji Ekologicznej przy spalarni?
   - Tak - 85%
   - Nie - 15%

Wydział Strategii i Rozwoju Miasta opracował sprawozdanie z przebiegu konsultacji społecznych na platformie Dialog Społeczny (Załącznik nr 4).

2.4.2. Strona internetowa Ekospalarni

Od listopada 2008 r. działa strona internetowa www.ekospalarnia.krakow.pl zawierająca informacje związane z krakowskim Zakładem Termicznego Przekształcania Odpadów oraz z innymi zakładami tego typu na świecie, aktualności dotyczące zarówno poszczególnych etapów realizacji projektu jak i konsultacji społecznych, szczegółowe informacje na temat ZTPO, galerie zdjęć podobnych europejskich obiektów, broszury, ulotki, akty prawa krajowego i europejskiego. Na stronie znajdują się również opinie ekspertów, komunikaty prasowe, a także publikacje prasowe, radiowe i telewizyjne dotyczące ZTPO. Został na niej także zamieszczony Raport Oddziaływania na Środowisko wraz z informacją gdzie i kiedy można zgłaszać uwagi oraz harmonogram konsultacji społecznych.

2.5. Materiały informacyjne udostępnione mieszkańcom podczas konsultacji

Wśród mieszkańców Dzielnicy XVIII rozprowadzano również materiały informacyjne w postaci broszur i ulotek:

- List Prezydenta Miasta Krakowa do mieszkańców wraz z ulotką informacyjną, w którym powiadamia o udostępnieniu do wiadomości publicznej Raportu o Oddziaływaniu ZTPO na Środowisko oraz możliwości złożenia uwag i wniosków, a także zaprasza do wzięcia udziału w konsultacjach społecznych – 20 500 egz. (Załącznik nr 5),

- Ulotka informacyjna na temat Zakładu Termicznego Przekształcania Odpadów w Krakowie, udostępnienia do wiadomości publicznej Raportu o Oddziaływaniu ZTPO na Środowisko oraz możliwości złożenia uwag i wniosków, a także prowadzonych konsultacji społecznych –30 000 egz. (Załącznik nr 6),

- Broszura informacyjna na temat Zakładu Termicznego Przekształcania Odpadów w Krakowie i innych zakładów tego typu na świecie oraz prowadzonych konsultacjach społecznych – 500 egz. (Załącznik nr 7),

- Plakat informujący o wyłożeniu do wiadomości publicznej Raportu o Oddziaływaniu ZTPO na Środowisko i możliwości złożenia uwag i wniosków oraz zapraszający do wzięcia udziału w prowadzonych konsultacjach społecznych, a także zawierający podstawowe informacje na temat ZTPO w Krakowie – 100 egz. (załącznik nr 8).

3. Główne kwestie będące przedmiotem zainteresowania społeczeństwa wraz z udzielonymi odpowiedziami

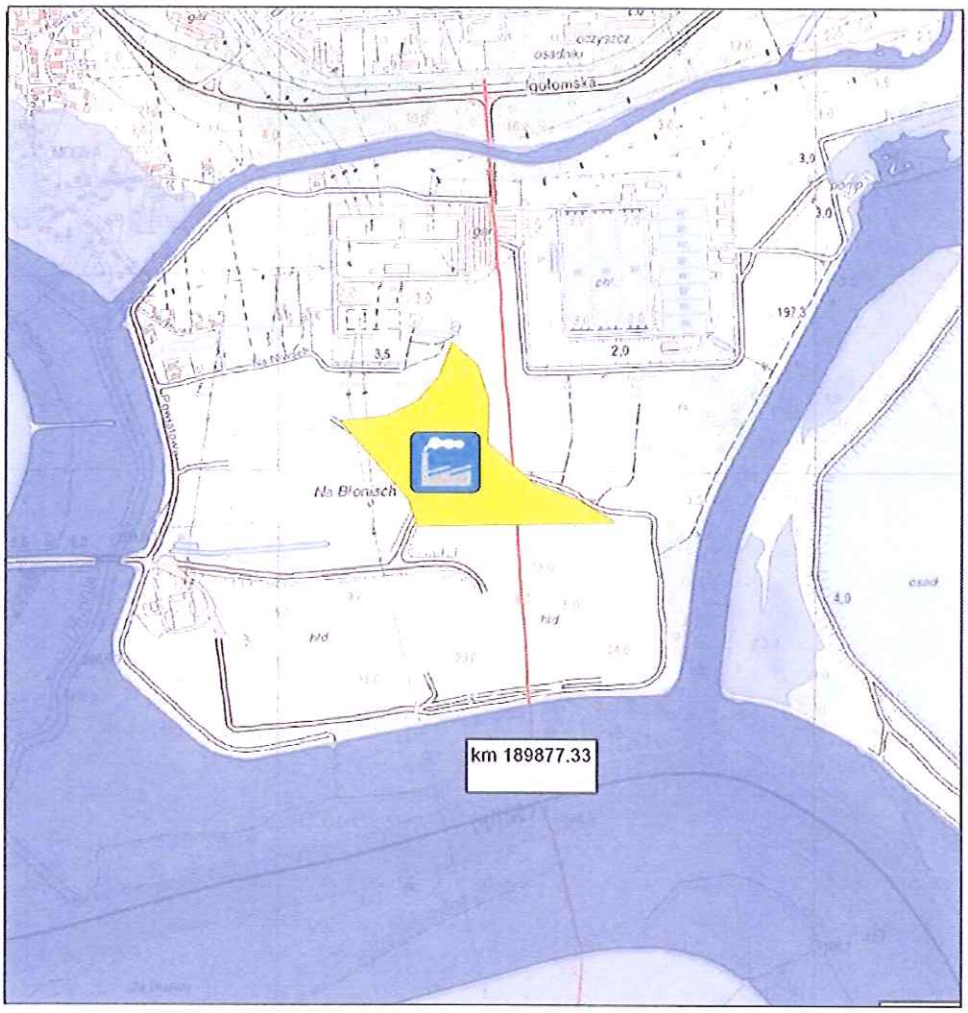
Poniższe zagadnienia zostały również zgłoszone w formie uwag i wniosków do Raportu o Oddziaływaniu ZTPO na Środowisko. Zostaną one omówione w uzasadnieniu do decyzji środowiskowej.

3.1. Zagrożenie powodziowe terenu inwestycji

Odpowiedź: Przedmiotowa działka znajduje się na zawalu rzeki Wisły i nie jest bezpośrednio zagrożona na zalanie wodami powodziowymi. Dodatkowe zabezpieczenie stanowią wysokie skarpy obwałowań składowisk żużla Elektrociepłowni Kraków, które znajdują się między obwałowaniami przeciwpowodziowymi rzeki Wisły a przedmiotową działką.

Omawiany teren leży na obszarze potencjalnego zagrożenia przez wody powodziowe tylko i wyłącznie w przypadku uszkodzenia, zniszczenia lub przerwania wałów przeciwpowodziowych. Nie grozi przelanie się przez koronę wału przeciwpowodziowego ani przez tzw. wodę stuletnią, ani tysiącletnią.

Na poniższym rysunku przedstawiono strefy zalewowe Q 0,1% (dla wód o prawdopodobieństwie wystąpienia raz na 1000 lat) i Q 1% (raz na 100 lat). Rysunek obejmuje teren lokalizacji ZTPO i obszar przyległy.

Legenda

- strefa zalewowa Q 1%
- strefa zalewowa Q 0,1%
- przekrój poprzeczny

Źródło: RZGW

3.2. Awarie – pożary, zakład o wysokim ryzyku wystąpienia awarii

Odpowiedź: Wyniki obliczeń przedstawione w Raporcie wskazują, że ZTPO nie może być zaliczony do zakładu o zwiększonym ryzyku, ani do zakładu dużego ryzyka wystąpienia poważnej awarii przemysłowej.

Cały zakład będzie wyposażony w systemy przeciwpożarowe oraz rozwiązania zapewniające jego bezpieczną pracę i minimalizujące możliwość wystąpienia awarii. Ponadto

stosowne procedury i zasady postępowania na wypadek wystąpienia awarii będą opisane w procedurach i instrukcjach eksploatacyjnych.

3.3. Transport odpadów do ZTPO

Odpowiedź: Transport odpadów do ZTPO oraz pozostałości po procesie termicznego przekształcania odpadów będzie się odbywał drogami, które w Wieloletnim Planie Inwestycyjnym Miasta Krakowa na lata 2007 – 2016 przewidziane są do realizacji lub przebudowy.

Lokalizacja Zakładu przy ul. Giedroycia znajduje się w pobliżu planowanego Węzła Igołomska, który będzie skrzyżowaniem drogi ekspresowej S7 i drogi krajowej nr 79.

Na południe od terenu inwestycji przewidziana jest budowa Węzła Rybitwy łączącego drogę S7 z ulicami Surzyckiego, Botewa i Śliwiaka (projektowana). Realizacja trasy S7 na odcinku między Węzłem Rybitwy i Węzłem Igołomska zaplanowana jest wg. GDDKiA Oddział w Krakowie na lata 2010 – 2012.

Obsługa komunikacyjna ZTPO odbywać się będzie poprzez węzły drogowe „Rybitwy" oraz „Igołomska". Po realizacji inwestycji drogowych przewidzianych w w/w Planie transport związany z działalnością Zakładu odbywał się będzie nowoczesnymi, przepustowymi arteriami, co wyklucza blokowanie mniejszych ulic przez ruch samochodów ciężarowych. Dodatkowo trasy przejazdu będą monitorowane za pomocą systemu GPS.

Odpady będą dostarczane do ZTPO w dni robocze w godz. 6-16. Średnio dziennie będzie przyjeżdżać do ZTPO ok. 120 samochodów z odpadami.

3.4. Oddziaływanie ZTPO na środowisko

Odpowiedź: ZTPO będzie bezpieczny dla środowiska i ludzi, spełniający najwyższe standardy ochrony środowiska przy zastosowaniu najnowocześniejszych dostępnych technik, sprawdzonych w działających zakładach (w Europie działa ok. 470 spalarni).

Ponadto ZTPO będzie wyposażony w system zarówno monitoringu technologicznego, jak i emisji zanieczyszczeń, którego wyniki pomiarów będą udostępniane na bieżąco do wiadomości publicznej (elektroniczna tablica informacyjna na zewnątrz zakładu oraz na stronach internetowych on-line), a także automatyczny system zabezpieczeń.

3.5. Oddziaływanie ZTPO na środowisko - efekt skumulowany z trasą S7

Odpowiedź: Trasa S7 nie jest inwestycją powiązaną technologicznie z Zakładem Termicznego Przekształcania Odpadów w Krakowie. Realizacja trasy S7 jest objęta osobnym postępowaniem administracyjnym z zakresu ocen oddziaływania na środowisko.

3.6. Emisja do powietrza

Odpowiedź: Wyniki obliczeń przedstawione w Raporcie jednoznacznie wskazują na dotrzymanie standardów emisyjnych i jakości powietrza.

3.7. Wpływ na zdrowie ludzi

Odpowiedź: Budowa i eksploatacja ZTPO nie będzie stwarzać negatywnych oddziaływań (hałas, odory, zanieczyszczenie powietrza) odczuwalnych, czy też szkodliwych dla okolicznych mieszkańców z uwagi na dotrzymanie standardów emisyjnych i dopuszczalnych norm, zgodnie z obowiązującym prawem.

3.8. Oddziaływanie na obszary Natura 2000

Odpowiedź: Obszarem Natura 2000 położonym najbliżej lokalizacji ZTPO przy ul. Giedroycia są Łąki Nowohuckie znajdujące się w odległości 2,25 km od inwestycji.

Na podstawie obliczeń przedstawionych w Raporcie, które jednoznacznie wskazują na dotrzymanie standardów emisyjnych i jakości powietrza, można stwierdzić, że inwestycja nie będzie miała negatywnego wpływu na obszary Natura 2000.

3.9. Korytarze ekologiczne

Odpowiedź: Teren przewidziany pod budowę ZTPO położony jest na styku z korytarzem ekologicznym doliny rzeki Wisły należącym do sieci ECONET będącego jednocześnie korytarzem łączącym istniejące oraz planowane obszary Natura 2000.

3.10. Degradacja krajobrazu

Odpowiedź: Prognozuje się oddziaływanie pozytywne w kontekście lokalnym poprzez uporządkowanie i zagospodarowanie terenu inwestycji, wraz z nasadzeniem roślinności. Infrastruktura ZTPO nie powinna stanowić istotnej negatywnej zmiany w krajobrazie

przemysłowym rozpatrywanego terenu, gdzie dominują hałdy popiołów i żużli Elektrociepłowni Kraków S.A., duża stacja transformatorowa oraz obiekty huty ArcerolMittal.

3.11. Składowanie odpadów komunalnych oraz poprocesowych na terenie ZTPO

Odpowiedź: Na terenie ZTPO nie przewiduje się składowania odpadów komunalnych. Odpady gromadzone będą jedynie w bunkrze, w ilości zapewniającej ciągłość procesu spalania (zapas na 5 dni).

Natomiast czas trwania procesu waloryzacji żużli będzie wynosić od 3 do 4 miesięcy. Po tym okresie żużle będą kierowane do zbycia, np. do wykorzystania w drogownictwie.

Odpady poprocesowe z oczyszczania spalin po zestaleniu będą kierowane na przeznaczone do tego celu składowiska.

3.12. Żużle – problem ich zagospodarowania

Odpowiedź: Odpad ten po procesie spalania jest odpadem innym niż niebezpieczny. Wymaga to jednak okresowego potwierdzenia badaniami laboratoryjnymi wykonanymi przez akredytowane laboratorium zgodnie z zakresem badań określonych w odpowiednich przepisach prawa.

W przypadku nie uzyskania aprobaty technicznej będzie deponowany na składowisku odpadów innych niż niebezpieczne.

3.13. Postępowanie kompensacyjne dla emisji pyłu

Odpowiedź: Na terenie aglomeracji krakowskiej występują przekroczenia standardów jakości powietrza w odniesieniu do pyłu zawieszonego PM10. W związku z tym, zgodnie z art. 225 ustawy z dnia 27 kwietnia 2001 r. Prawo Ochrony Środowiska musi być podjęta procedura kompensacji, w wyniku której należy zapewnić odpowiednią redukcję ilości wprowadzanych do powietrza substancji. Należy zaznaczyć, że postępowanie administracyjne w tej sprawie będzie prowadzone osobnym trybem na etapie ubiegania się o wydanie pozwolenia na wprowadzanie gazów lub pyłów do powietrza.

3.14. Realizacja Deklaracji Stron jako umowy społecznej oraz inwestycji kompensacyjnych

Odpowiedź:

Powołanie Zespołu Monitorującego

Zarządzeniem Nr 1582/2009 z dnia 15 lipca 2009 r. Prezydent Miasta Krakowa powołał Zespół Zadaniowy ds. realizacji zadań kompensacyjnych, monitoringu procesu budowy i funkcjonowania Zakładu Termicznego Przekształcania Odpadów Komunalnych na terenie Dzielnicy XVIII w Krakowie.

Uchwała Rady Miasta Krakowa

Rada Miasta Krakowa uchwałą Nr LXXXIII/1095/09 z dnia 21 października 2009 r. przyjęła Ofertę Kompensacyjną dotyczącą realizacji Zakładu Termicznego Przekształcania Odpadów w Krakowie oraz zobowiązała Prezydenta Miasta Krakowa do podjęcia działań zmierzających do realizacji przedsięwzięć wpisanych do Oferty Kompensacyjnej oraz do realizacji zapisów wynikających z Deklaracji Stron.

Wykaz dotychczas zrealizowanych zadań:

- wyremontowano plac Przy Poczcie;
- wykonano poszerzony remont ul. Igołomskiej;
- wprowadzono zakaz przejazdu przez Plac Centralny samochodów ciężarowych powyżej 16 ton przez całą dobę;
- wyremontowano skrzyżowanie ul. Klasztornej z al. Jana Pawła II i przeprogramowano sygnalizację;
- wykonano remont nawierzchni ulic: Żaglowa-boczna, Dymarek, Nadbrzezie, Suchy Jar, Rumiankowa, Szymańskiego;
- utwardzono ulice Opata Salwińskiego i Odmętową i wyasfaltowano ul. Podbagnie;
- wybudowano ogródek jordanowski w os. Wróżenice i Wyciąże oraz doposażono w Chałupkach i Pleszowie;
- wykonano sygnalizację świetlną na przejściu dla pieszych na ul. Klasztornej na wysokości bramy wejścia do Klasztoru;

- wyremontowano chodnik na al. Jana Pawła II od ul. Klasztornej do Placu Centralnego;
- wybudowano miejsca parkingowe na al. Jana Pawła II od ul. Biskupa Padniewskiego do Placu Centralnego;
- w ramach rewitalizacji Lasku Mogilskiego wyasfaltowano alejki, zamontowano nowe ławki i wymieniono kosze na śmieci;
- wyremontowano rowy melioracyjne m.in. w rejonie ul. Zbyszka z Bogdańca, os. Lesisko, ul. Drożyska, os. Wolica, ul. Karaszewicza-Tokarzewskiego, os. Branice, ul. Wyciąska, os. Wyciąże;
- zrealizowano m. in. przyłącza wodociągowe i kanalizacyjne na os. Wyciąże i Mogiła;
- wybudowano chodniki przy ul. Bardosa;
- zmodernizowano boisko przy Zespole Szkół Ogólnokształcących nr 6 na os. Kolorowym.

W najbliższym czasie zostaną wybudowane wiaty przystankowe: Rzepakowa-świetlica – ul. Rzepakowa, Ruszcza – ul. Jeziorko, os. Na Skarpie – al. Jana Pawła II, Branice-ośrodek zdrowia – ul. Branicka.

3.15. Architektura spalarni

We wrześniu 2010 r zostanie ogłoszony Konkurs na opracowanie koncepcji urbanistyczno-architektonicznej Zakładu Termicznego Przekształcania Odpadów przy ul. Giedroycia w Krakowie. Celem konkursu jest uzyskanie najlepszej pod względem urbanistycznym, architektonicznym i funkcjonalnym koncepcji obiektu ZTPO. Koncepcja powinna być ukierunkowana przede wszystkim na kształt bryły ZTPO i komponowanie się jej z otoczeniem, podkreślając proekologiczny charakter inwestycji i identyfikację z formami natury niwelując przemysłowy charakter terenu. Organizatorami konkursu będą KHK S.A. i Narodowy Fundusz Ochrony Środowiska i Gospodarki Wodnej (NFOŚiGW). Środki będą pochodzić z pomocy technicznej z Funduszu Spójności, NFOŚiGW sfinansuje 75% a Holding 25% wartości nagród. Konkurs przeprowadzony będzie we współpracy z krakowskim oddziałem SARP i Głównym Architektem Miasta Krakowa prof. Andrzejem Wyżykowskim. Uczestnikom konkursu, zostaną przyznane nagrody pieniężne. Autorzy powinni mieć na względzie, iż obiekt będzie odwiedzany przez mieszkańców oraz wycieczki, zarówno w części eksploatacyjnej, jak i administracyjnej, w której powstanie „Centrum Edukacji

Ekologicznej" o charakterze informacyjno-edukacyjnym. Będzie można zapoznać się w nim z zagadnieniami ekologii, gospodarki odpadami oraz funkcjonowaniem ZTPO. Ekospalarnia dzięki Konkursowi powinna uzyskać niepowtarzalny charakter i stać się wizytówką czystego Krakowa, który posiada nowoczesny system gospodarki odpadami.

Podsumowanie

Podczas kolejnego etapu konsultacji społecznych towarzyszących budowie ZTPO, opisanych w niniejszym raporcie, pytania dotyczyły przede wszystkim szczegółowych rozwiązań zaproponowanych przez inwestora w Raporcie o Oddziaływaniu ZTPO na Środowisko. Przedstawiciele KHK S.A. wraz z ekspertami różnych dziedzin wyjaśniali kwestie, które budziły największe zainteresowanie (opis powyżej), a także odpowiadali na szereg pytań dotyczących całego procesu inwestycyjnego. Ekspert z zakresu psychologii społecznej prof. Zbigniew Nęcki z Uniwersytetu Jagiellońskiego wyjaśniał m.in. mechanizmy dialogu społecznego i konsultacji społecznych. Przedstawiciele organu prowadzącego postępowanie administracyjne oraz inwestora informowali, że wszystkie zgłoszone wnioski i uwagi dotyczące Raportu o Oddziaływaniu ZTPO na Środowisko zostaną omówione w uzasadnieniu do decyzji środowiskowej.

Przedstawione podczas konsultacji uwagi dotyczyły głównie oddziaływania inwestycji na środowisko, jej wpływu na jakość życia mieszkańców, funkcjonowania układu komunikacyjnego, wpływu ZTPO na ekosystem, realizacji zapisów „Deklaracji Stron jako umowy społecznej". Sformułowano także postulaty skierowane do Inwestora, w których zawarto oczekiwania rygorystycznego podejścia przez niego do funkcjonowania Zakładu szczególnie w kwestii ochrony środowiska, otwartości w udzielaniu informacji oraz prowadzenia edukacji i konsultacji społecznych.

Kolejny etap konsultacji potwierdził skalę społecznych oczekiwań jakie związane są z powstaniem i funkcjonowaniem tak nowoczesnego zakładu jakim będzie ZTPO, który z powodu braku podobnych przykładów w Polsce budzi zarówno obawy, jak i nadzieje. Obawy związane są z dotrzymaniem przez władze miasta i inwestora deklaracji składanych podczas procesu inwestycyjnego, a przede wszystkim dotyczących nowoczesności, niezawodności i braku negatywnego oddziaływania Zakładu na środowisko i zdrowie ludzi, dbałości o środowisko zarówno w fazie realizacji, jak i eksploatacji ZTPO, nadzoru nad procesem termicznego przekształcania odpadów i związanego z tym bezpieczeństwa, dotrzymania zapisów „Deklaracji Stron jako umowy społecznej" oraz komunikacji społecznej. Nadzieje dotyczą m.in. architektury spalarni i rozpisania konkursu na jej projekt, efektów budowy ZTPO w tym ożywienia lokalnej gospodarki i powstania nowych miejsc pracy, niskich cen za utylizację odpadów oraz energię cieplną wyprodukowaną w spalarni,

dbania o przyrodę i otoczenie Zakładu oraz rzetelnego informowania o prowadzonych pracach, zarówno podczas przygotowań do budowy, jak i realizacji oraz eksploatacji ZTPO.

Według uczestników spotkań architektura ZTPO powinna z jednej strony wpisywać się w otoczenie, współgrać z jego elementami, a jednocześnie być na tyle interesująca jak np. w Wiedniu, żeby przyciągać zainteresowanie zwiedzających. Oczekują zresztą wręcz, że krakowska spalarnia odpadów, budowana przez miejską spółkę będzie bardziej nowoczesna i atrakcyjniejsza niż zakłady obecnie działające w Europie.

Podczas spotkań podkreślano, iż rozwiązania prawne zawarte zarówno w ustawie z dnia 3 października 2008 r. o udostępnianiu informacji o środowisku i jego ochronie, udziale społeczeństwa w ochronie środowiska oraz o ocenach oddziaływania na środowisko; (Dz.U.2008 r. nr 199, poz. 1227) jak i w uchwałach Rady Miasta oraz zapisach Społecznego Forum Konsultacyjnego stanowią gwarancję dla mieszkańców, że ich postulaty zostaną bardzo dokładnie rozpatrzone. W postępowaniu w sprawie decyzji środowiskowej każda uwaga i pytanie zgłoszone w czasie jego trwania musi zostać przeanalizowane, a odpowiedź zawarta w uzasadnieniu decyzji. To jeszcze nie wyczerpuje wszystkich możliwości zajęcia stanowiska ponieważ, co istotne, na etapie uzyskiwania pozwolenia na budowę przeprowadzona zostanie powtórna ocena oddziaływania na środowisko wraz z ponownie przygotowanym raportem o oddziaływaniu na środowisko, do którego społeczeństwo będzie mogło wnieść uwagi.

Wnioski i rekomendacje

Krakowski Holding Komunalny S.A. w ramach działań przygotowujących do budowy ZTPO także kolejny etap konsultacji prowadził w oparciu o zasadę otwartości w informowaniu o każdym etapie inwestycji, planach i podejmowanych działaniach. Celem prowadzonych działań był partnerski dialog ze wszystkimi stronami zainteresowanymi gospodarką odpadami i budową ZTPO.

Podsumowując przeprowadzone działania należy podkreślić wyjątkowy charakter informowania o inwestycji, której przykładów działania w Polsce nie można przywołać ponieważ ich nie ma. Stąd nowe inwestycje, nie znane wcześniej, mogą budzić jeśli nie obawy, to co najmniej liczne pytania. Dlatego jak wykazały konsultacje opisane w raporcie na każdym etapie budowy ZTPO należy informować o sposobach postępowania z odpadami w tym ich spalania, konieczności segregacji odpadów, wpływie spalarni na środowisko i korzyściach jakie wiązać się będą z jej działaniem. Należy założyć, iż promocja i edukacja w tym przypadku jest procesem ciągłym.

Ponieważ nowoczesne spalarnie odpadów komunalnych nie działają jeszcze w Polsce tematy jakie wiążą się z ich budową spotykają się z różnorodnym przyjęciem. Choć zyskują coraz większą akceptację to wnioski z przeprowadzonych konsultacji mówią, iż gospodarka odpadami i związane z tym zmiany, wynikające chociażby z akcesji Polski do UE wymagają nieustannego nagłaśniania. Powstanie i działanie pierwszej nowoczesnej spalarni odpadów komunalnych oraz realizacja deklaracji składanych przez inwestorów pozwoli na ostateczne przełamanie wciąż obecnych w dyskusjach mitów.

W Polsce nadal ok. 90% odpadów trafia na składowiska. I to w sytuacji kiedy Polska jako członek UE zobowiązała się do ograniczenia składowania odpadów biodegradowalnych. O niezbędnych w tym kierunku działaniach, a więc o konieczności segregacji odpadów, bezpiecznym ich spalaniu a jednocześnie odzyskiwaniu z nich cennej energii, wciąż i niezmiennie należy mówić.

Specyfika procesu konsultacji społecznych dotyczących budowy ZTPO wiąże się także z możliwością sukcesywnego zbierania uwag społeczeństwa i uwzględnianiu w miarę

możliwości inwestora ich treści w procesie inwestycyjnym. Dlatego zgodnie z deklaracją władz miasta oraz KHK S.A. komunikacja społeczna dotycząca budowy spalarni odpadów będzie trwać przez cały okres przygotowywania inwestycji, jej budowy oraz eksploatacji. Informowanie na bieżąco, udzielanie wyjaśnień oraz otwartość w dialogu społecznym powinna nadal cechować podejmowane działania, aby ich efekty miały długofalowy charakter. Część postulatów dotyczących ZTPO została już zawarta w podpisanej w czerwcu 2009 r. „Deklaracji Stron jako umowy społecznej". Dotyczyły one m.in. zastosowania bezpiecznych technologii, dbałości o środowisko a w sferze komunikacji społecznej prowadzenia przez cały czas konsultacji, dialogu, udzielania informacji oraz dotrzymania zapisów umowy społecznej.

Budowie ZTPO przy ul. Giedroycia towarzyszą zarówno głosy sprzeciwu jak i sprzyjające opinie mieszkańców oraz przedstawicieli lokalnych środowisk z dzielnicy XVIII. Zdanie mieszkańców osiedli najbliżej położonych od lokalizacji jest podzielone, gdyż są zarówno zwolennicy, jak i przeciwnicy budowy. Jak wynika z badań opinii publicznej przeprowadzonych w 2009 roku w dzielnicy XVIII 82% mieszkańców jest za budową spalarni w swojej dzielnicy, a przeciw 18%. Także mieszkańcy Krakowa zapytani o ocenę lokalizacji spalarni przy ulicy Giedroycia uznali ją za dobrą - 92,7% wskazań, a tylko 7,3% z nich uznało ją za złą. Natomiast 76,2% zapytanych mieszkańców Dzielnicy XVIII uznało ją za dobrą lokalizację, a 23,8% za złą[2].

Mamy więc tutaj do czynienia, choć w mniejszym wymiarze, ze zjawiskiem występującym w każdym społeczeństwie, a w literaturze dotyczącej badań postaw społecznych wobec proponowanych inwestycji znanym pod nazwą NIMBY (ang. Not In My Back Yard - nie w moim ogródku). Polega ono na sprzeciwie osób, których domy znajdują się w zasięgu oddziaływania planowanego przedsięwzięcia i jednocześnie braku takiego sprzeciwu wobec tej inwestycji w innym miejscu.

Istotnym czynnikiem wystąpienia zjawiska NIMBY w analizowanej sytuacji jest fakt, że instalacja termicznego przekształcania odpadów jest w Polsce mało rozpowszechniona, zaś niektóre informacje przedstawiane na jej temat sugerują jej szkodliwe oddziaływanie na ludzi i środowisko. Wśród mieszkańców powstaje zwykle poczucie zagrożenia stwarzane przez

2 Usługi komunalne w opiniach i budżetach mieszkańców Krakowa- edycja 2009 - Raport z badań społecznych wykonany przez Market Side Sp. z o.o. na zlecenie Krakowskiego Holdingu Komunalnego S.A.

zastosowanie nowej technologii, której skutki nie są powszechnie znane. To zjawisko nazywane jest przez socjologów zjawiskiem „braku bezpieczeństwa ekologicznego". Tendencje te potęguje kwestia potencjalnej emisji zanieczyszczeń do atmosfery i symbolizujący ją komin, który w wielu przypadkach jest widoczny z dalszej odległości. W społeczeństwie panuje bowiem przeświadczenie, że emisja z kominów instalacji przyczynia się do znacznego zanieczyszczenia środowiska i tym samym jest niezwykle szkodliwa dla ich zdrowia.

Należy mieć jednakże na uwadze, że preferencje mieszkańców zdradzające typowy syndrom NIMBY niekoniecznie oznaczają wystąpienie typowego syndromu NIMBY, w przypadku którego postawy potencjalnych sąsiadów niechcianej inwestycji są stabilne i idą w parze z działaniami[3]. Zasadniczą rolę odgrywa tutaj właściwe poinformowanie społeczeństwa, bowiem aż 50% protestujących zgłasza swój sprzeciw z powodu ograniczonej wiedzy o danym projekcie i jego skutkach; ważne jest również rzetelne uwzględnienie uwag i wniosków złożonych podczas konsultacji oraz ustalenie programu rekompensat[4].

Dlatego też KHK S.A. podjął aktywne działania w celu osiągnięcia pełniejszego konsensusu społecznego. Należy przy tym nadmienić, że akceptacja społeczna dla ZTPO jest ściśle zależna od zrozumienia potrzeby kategorycznego rozwiązania gospodarki odpadami, zasad lokalizacji i funkcjonowania obiektów, mechanizmów ich oddziaływania na środowisko, w tym szczególnie na ludzi, metod oceny oddziaływania, a także poczucia udziału w podejmowaniu decyzji.

Z praktyki wynika jednak, że nawet mimo właściwego przeprowadzenia konsultacji społecznych oraz ustalenia programu rekompensat, zwykle pozostaje pewna niewielka grupa osób protestujących przeciwko planowanej inwestycji - czy to ze względów ideologicznych, czy też innych. Konsultacje społeczne mogą być bowiem czasem postrzegane nie jako narzędzie mediacji i komunikacji pomiędzy dwoma równoważnymi partnerami, lecz jako

3 Zob. D. Szklarczyk, *Tragedia dóbr wspólnych czy „zwykłe oszołomstwo"? Konteksty zjawiska NIMBY*, http://www.krytyka.org/pokaz_pracenaukowa.php?id=47
4 S. Rutkowska, Udział społeczeństwa w procedurze ocen oddziaływania na środowisko. Program Konsultacji Społecznych - poradnik inwestora. Część II, Problemy Ocen Środowiskowych 1/2008, s. 43 i nast.

narzędzie władzy[5]. Obywatele wyrażają w ten sposób wątpliwość czy władze postępują dobrze - w sensie ochrony obywateli - oraz uczciwie - w sensie prawidłowego (niekorupcyjnego) sposobu podejmowania decyzji[6]. Mamy tutaj do czynienia z wymiarem politycznym NIMBY, polegającym na stawianiu siebie (przez protestujących) w opozycji – nie tylko wobec władzy, biznesu czy autorytetów naukowych, ale również wobec pozostałej części społeczeństwa[7].

Podkreślić trzeba również, że oddanie do użytku inwestycji nie będzie oznaczało ograniczenia kontaktów ze społecznością lokalną, co pozwoli na utrzymanie dotychczasowych rezultatów dialogu społecznego i kontynuowanie go. Obecnie działa stały punkt konsultacyjny mieszczący się w budynku NOT-u na os. Centrum C 10, pokój nr 1, natomiast zgodnie z zapisami „Deklaracji Stron jako umowy społecznej", po oddaniu ZTPO do użytku będzie prowadzony monitoring jakości powietrza, którego wyniki pomiarów będą udostępniane na bieżąco do wiadomości publicznej (m.in. elektroniczna tablica informacyjna na zewnątrz Zakładu). Ponadto teren ZTPO zostanie udostępniony celom edukacyjnym (możliwość zwiedzania wraz z prezentacją instalacji i przebiegających procesów). Tego rodzaju działania są niezwykle pomocne w wypracowaniu pozytywnego wizerunku zarówno samego ZTPO, jak i procesu termicznego przekształcania odpadów jako właściwej i bezpiecznej metody. Mają one także bardzo istotny wpływ na budowanie opinii i utrwalanie postaw społecznych, przy czym m.in.:

- dzięki włączeniu i akceptacji wszystkich stron dialogu rozwiązania są bardziej solidne i trwałe,
- uczestnicy otrzymują dodatkowy dostęp do informacji,
- inwestor lepiej rozumie sprawy ważne dla społeczności lokalnej Nowej Huty,
- wzrasta akceptacja dla ZTPO ze strony społeczności lokalnej,
- możliwe jest stworzenie dobrych relacji i zwiększenie wzajemnego zaufania stron dialogu,

5 D. Szklarczyk, *Tragedia dóbr wspólnych czy „zwykłe oszołomstwo"? Konteksty zjawiska NIMBY*, http://www.krytyka.org/pokaz_pracenaukowa.php?id=47
6 P. Matczak, *Społeczne uwarunkowania eliminacji syndromu NIMBY*, http://www.staff.amu.edu.pl/~regional/Pracownicy/P_Matczak/Spoleczne_uwarunkowania_elimin/body_spoleczne_uwarunkowania_elimin.html
7 E. Smith, M. Marquez, *The Other Side of the NIMBY Syndrome,* [w]: Society & Natural Resources vol. 13, 3/2000.

- możliwe jest osiągnięcie efektów środowiskowych wychodzących poza wymagania prawne[8].

Dotychczas w wyniku prowadzonych konsultacji społecznych, w tym opisanych w niniejszym raporcie, osiągnięte zostały następujące korzyści społeczne:

- wśród społeczności lokalnej zwiększyła się świadomość ekologiczna związana z problematyką gospodarowania odpadami,
- uczestnicy konsultacji otrzymali lepszy dostęp do informacji, niż w wyniku zastosowania tradycyjnych procedur, zaś opinia społeczna otrzymała więcej czasu na zapoznanie się z przedsięwzięciem i wyrażenie swoich obaw oraz opinii,
- możliwe było wzięcie pod uwagę opinii wyrażonych w toku konsultacji społecznych przy wykonywaniu Raportu o Oddziaływaniu ZTPO na Środowisko oraz udzielaniu odpowiedzi na pytania,
- udało się dotrzeć przy okazji tego etapu konsultacji do szerszego grona mieszkańców,
- wzrosła akceptacja dla ZTPO ze strony mieszkańców Dzielnicy XVIII, co wpłynęło na marginalizację zjawiska NIMBY.

Rekomendując kolejne działania w dialogu społecznym dotyczącym ZTPO należy założyć kontynuację informowania zarówno o samej inwestycji, jak i szerzej o gospodarce odpadami. Wciąż bowiem edukacja i promocja w tej dziedzinie są potrzebne a skala i złożoność procesu budowy spalarni wiąże się z koniecznością informowania i wyjaśniania kolejnych etapów inwestycji.

8 *Rozwiązywanie konfliktów ekologicznych w drodze dialogu*, zalecenia sieci IMPEL wynikające z projektu "Nieformalne rozwiązywanie konfliktów ekologicznych w drodze dialogu sąsiedzkiego", Hanower 2005.

Załączniki:

Załącznik nr 1	Zarządzenie nr 2528/2009 z dnia 12 listopada 2009 roku w sprawie kontynuowania konsultacji społecznych z inicjatywy Prezydenta Miasta Krakowa dotyczących budowy Zakładu Termicznego Przekształcania Odpadów Komunalnych w Krakowie.
Załącznik nr 2	Zapis czatu z ekspertami na portalu „Magiczny Kraków", który odbył się 17.11.2009 r.
Załącznik nr 3	Kopie ogłoszeń i publikacji, które ukazały się w mediach.
Załącznik nr 4	Sprawozdanie z przebiegu konsultacji społecznych na platformie Dialog Społeczny dotyczących budowy ZTPO w Krakowie, Wydział Strategii i Rozwoju Miasta.
Załącznik nr 5	List Prezydenta Miasta Krakowa do mieszkańców.
Załącznik nr 6	Ulotka informacyjna na temat ZTPO w Krakowie i prowadzonych konsultacjach społecznych.
Załącznik nr 7	Broszura informacyjna na temat ZTPO w Krakowie i prowadzonych konsultacjach społecznych.
Załącznik nr 8	Plakat informujący o wyłożeniu Raportu o Oddziaływaniu ZTPO na Środowisko i prowadzonych konsultacjach społecznych.
Załącznik nr 9	Deklaracja Stron jako umowa społeczna.
Załącznik nr 10	Film „Ekospalarnia Kraków".